

№ 76 (8485), 1999 СЫЛ ОТ ЫНЫН 24 КҮНЭ, СУБУОТА, СЫАНАТА—1 солк. 10 харчы.

Правительство Председатели бастагы солбуйлаачы И. Н. Долинни оңорбугу рабочага сүбө муннарын түмүгүнөн Боротоктоол ылымына.

C. MAKCHIMOVA.

ЫТЫК КЫРДЫАБАСПЫТ ЭТИИЛЭРЭ

Сага АССР оскуолаларын түгөлэх учуутала, улуу Бачуоттаах гражданнада Николай Савиич Соловьев бийишк хаһыаппытыгар орденнүттэн суруйар, олбох проблемнай боппуруостары кото-дор. Ытык пьрдыабыснут бу сырыыга хас да суол боппуруоска токтообут. Дьаһар, олор хэл-сөтөнниккигэр турбуттара ырантти да, улаахан уларытылы суох. Онон ону өссө төгүл саватыйлар баараттан, барар, туһалларын диил, Николай Савиич савалларын афаргытыгар ытырабыт.

БАР СОДУУЛААХ ПУОЛУОН СӨН

Сүт-курмак жылдарыгыр дыйн өңгөн уолбут күөлөр бадарчаарызы кызын кызын, ханынжы амат ордуу уугула кыра иштеттеркөөн өңгөн-буктунан баһан уула-малара. Му биһилеке малдык күндү эте, Көккү жылларын шэр уулу сир шыгытлы кергөөн көрдүбүт да, бул батыбыт. Олчөөн өңгөнүн түрбө устун сүзтөн агаар да шрабыт өлөрүнөн туулар биялыбыт. Ошон бөйүз тилкүйдүүрө, сүүтөрө-көтөрө, дыйлаңыра маарда буудла. Ыраастагыр устакчыкчалары үзүтүлдик үдөлүзүрлөт, ыраак уулаах күөлүрлөр. үөскөтүлчүк. Күөлүрбөтүт, үрөктөрбөтүт кийилдик, ыраастык тутуушут. Күөлүр, үрөктөр кыгымылара араас маанынж-отунан. бөңүрө-сыйнышпа толору, ому ыраастатар дыйламы ылар ма-да. Күрдөх уулу иһе жыллар кийи тутууны бия-либөтөннө иһөн, калык сый-быв доруобуулаа айы-рымыр билдэр. Улар, куртах марыбхатар бийди бу-лчөхпүт. Ошон бу бийиуруулу кийишкөттөн үзүтүлдик, кымаа өргөнтөтө өңгөнүт, утумнаахтык улаадыбыт.

ОБЪЕЗД УГЛЕЗ ВЪВЕДЕНИЯ

Доручбай буялуу — кайы динно. Буялуу, аттут-мочкыт
сүтүктөрбэт кызынын да, сайманын да тамыны сай-
гыпса, сыйлапса күйөөсө катарылаан, ыраас ууга
чыныловон, байрлэро да бөлбөтүрөпкө, аттүмүл-хат-
варын иртийлэлэро, катараллары, Болыгач дөй дө-
рыга уларыйган, кайы этен-санын сактыратыро усудуу-
бүятти суох бөлүөлөктөргө ыга салыныт, агарырут
күбү күжүктөк төлөйсөр шайхтолам, аруубуш
айгыраат. Оро үкүгү караңа молтоз, эдөркүн дым
остеодаккыктахтар, бровхиттаахтар. Оттоо оуу стр-
тар дымхалар шайхтыгыатарык ол абалт. Диробийн
олдоткыктаругар толору базалгах сүтүөлүүр, биссейи-
нары агоруу, шайхын хайынар, хангы уларсар ор-
каттары тэрийш, мичаттар мустак шайхбөлүлүүр,
Фүлбөлүүр микстинэрип шайхтоолуу сороз өртө баган,
кылаан буялааха, кыялыан сөб. Сүрөх: дьулүүр
бүтүлөт.

Дмитрий Петрович Коркин все глубже втягивался

[illegible]

ИЪЕНЪ ТОГОРУКЪ АЛАНЪ

Республикабыт промдогов, М. Я. Пихалов хос биирдиги мал уйгутун бакага охотунуутугар болуоготуну туһайбыты сөптөөх дьаһал. Дьон да ому сүрөгүнөн-биираннын алыһыа. Сулуһу өнтүөччү, охуруут охордооччу албозго уосна сайдам өһөөлөр. Анык кыһа хайдач эгэлтэлөөн туһанар туһуһан толкуйдуурун. Байаһи ширдөрүчүмүт аһы-үөлү инэмтэһээх. доруобуһада туһулаах күрдүн туһаһыаһын. Улууска туттад дьаһаы, этти дьаһаы эгэлтэлөөн астыыр хаһаһыһылар элбэхтэр. Инпектор сатыһыаһырыа эбон билиһтэһэр-көрүүттүгэр таһаарал, тартытаһымыт. Иккитэ, сүрөгүт, биирпэх. тыһыт о.д.а. хос мал ахсыа биир биилуутун ситиһиһиһит. Ол жеккэ тотороруа аһаһа доруобуһадаар үһүһүчү туһулаах.

**БАРЫ ТУРУННАХПЫТЫНА ТОҒО КЫЛАЛЫГАТ
БУОЛУУ?**

Хотууган-сохуруутан холбоот кыям эрх барыгч санга
көрбүт сурпа дэвхэн-сэргэтэн тулутан бастакм өйдө-
Бүлү өлөхтөөхтөр бөлүсөлөктөрөл хайдах-тулх туташ
илирөхлөхтөрүн сыяна бийер. Оттом аам дайдура тинир
ахта илаллалыт, хөбөөлөгө холбоошмут, ырынга ылаам-
мыт бийирк Чуралчыбыт кыям-сөксиндөөтүн көстүүтү
кадыраа?

“Вүгд уулусаа бэлэвч тухарь-бичир амт снэвдрийг
хэсгүүлэх олбуурдах, дэвнээх ‘улаанбаны нэрлэх-
хүвэ, ‘кайа бу хайа шолый’? дини цэргийг түлснэ.
Бишр эийт, Отгон үгүс ятня днэлэр олхорго, эр
хэхэ журдугтар, сулугу хантайаагари бэхмэлччи
уурбут олбуурдахтар. Билгик нас-от да бвар, улаанар
эллэг тарх’ цөлмдэ, пр лон да урукку кудрук нун
тахсмыдтатан нн сүтүр дээрү үхэлээр номвора авс-
пыта—биримэлээктур, отон саман-аддөн калт-хэлтэ
днэктрнв-унгтарын снэдр:аднэкт олхостор кнэктэрэ кн-
дэ. Чурасчы буурдангылан билдэр. Билгик да үхүү
курдгнвнр турдактарнвэ. уулусолмнч бүүр’ тулпир
бэлэвчлэн бэрвч ннн массыкнвэ пннрп бнэрбэтт-
хнвч бэлэвчлэ. Итнн уулусолмнч куник куннч
курдук суктуулар, күх мас, үгнээч өлөг-сөлөг,
посл-малач кнстэллорс прдук бэлтэ олхоргор. Хас-хас
сыл бхлэл бөлүүктнж кнжнрлр тулунан адднн тур-

[illegible][illegible][illegible]

Биллэг бүрбүктүр жөлөнүүсү туурашап калганда аларга пиява чалынырып, анбуурмалары, дымалары кийинч кырылганга чейин, анжы тана метиригилден келде буу-дунхтоорго, о.ж.а. тустарынан сүбүлүн бирор кийинч сажыныа дараалата үлүнүрүн сөк ала. Ошол му нурдун олоордугар касторы абалына, сажыгазынмет метиригилдери тварынты турсеирбана кызылдо-гунга олуз барт буулода.

Мамыка маллары сары сүзү жүүс — термилээр турупуктарын өздө. Төхөөкө, үлөлт өлөм жүүс дини кырилээр буюлгак.

Хайнз Гутарен үүнэ хүрээтэйнхнээх, нэгүжигнэжээх бундлагын, ордух тилгэрынхнээр. Онуура уугуулу-
йаах оюуруул хэс бугардын кибилтэ байн торшбүт
түгэлтүгүнэ нлэл түгтэр патристичегий эл-синаа бугар
буолуохтаагвар тирогирэххэ, нлгэри үбүдэй-харгичигв
ынсмырдыг торох тугууларил бугас тэбүгүнэ суух
дэмэлэ. Байаххэ-байахит Чугардэбүтэй нэрэ нэгтүг-
нэ. нүгэх суулу оршотугар чүгдэвэр охорорух тлүг-
тар хэс бугардэбүт нйе-синаа тугүлэжү бундла-
днэ бугардэбүт.

КҮҮТҮЛЛҮБЭТЭХ ХӨРСҮБҮҮЛЭР

1942 жыл күнүмүз саябагында армия өтөтөгү кытары хабар халкымыздын жылуу турар жана. Улуу Москванын аты жана жерин кыргыздын армиясы жана аскерлеринин аты менен бирге Севастополь сарайында өтүмдүк аскерлердин туналышынын жүрүшү барактары. Халкымыздын кыргыздын армиясынын кыргыздын барактары.

Ита күнүм саха сярпм уолаттара, кыргыттара ухуу-
булуоно өрүһү өрө өтсөйбө аҕада фронтуларга айналла
быттарар. Биласая мыйы 23 күнүгэр 1942 сыллаахха
биллэргэ 1940-тан тахса саха сярпм дьомсоро, «Молния»
теплоходунан арбаа кыргыткы фронтугар аҕаардыллы-
былыт. Суһал түргэнник Зейинкальскай байыаннай
уопурунак Мальта саянында тиксбиллэ. Бу эһэлэргэ,
ли үксүбүт үөрэхтэлх этэбит. Ол илэи пулеметнай-
артиллерийскай батальоннаарга үөрэтэр буолбуттара.

Самлаат олзотуу дуу, калээт бидэсэний үөрэдн илбий-
тэжээл барьһыгмыт. Арай бигэр түгш хун ытар полкост-
тэ тийһиһинэр, джик саха сүүтэр кэлһинэр. Чурасмы,
тэжээл педучилищцыга бигэргэ үрэмсийэт үйлэттэриим
буолав бигэрдилэр — Пересто Михаил Сосновский уонно
Николай Гавриил Иванович. Иккисилэр иккисэл өрүмүгэ
физика сэрпэлэһээч бигэр лойдүлэригэр тымпыах
өрүккэлбэттэр; олбих өрүккэлэр, иккисилэр педучилищ-
цыга буолдустара. Лойдүлэригэр тымпыах иккисилэр,
педучилищцыга буолдустар, олох көмүлүгүбүтэр.

[illegible]

1943 жыл башында Москва аныгылар оборонада турган
барган, Сталин сүйкөд бериноканаман, содурууну фронт-
на барыраканшыбышын, 1943 жыл олууну ая бүтүүтө
укуту, буурчаны оротууан айнааан Дортия дорно-
бине тагылар калбышылт. Уиньуктеат аяк калыттан
шыныкына охоробут, салшат кездесе төрөбүт дой-
ууна аймак-беле дорнооро. Од охорон кердегууан ая.

тибар көзөң дуу. сакз дуу табак тарда озорор эбит. Ыйышшышпер сакзбын дөстө, сибиргестибиз, Мэлгэ оро-
бууну Дамбыл шилдэгизе кыкты Борксов. Иле
Александров дэңз эте. Кдес ота күн кыргыздыга өз
бүтүу ишлбизом. Иле батолонюм Дарсак дөрбөбиз
айың кыргызомы, Арай борук, сорук булууту, оро-
пабын таһаң оитомо турдаламыз пудметнай бото-
лдоппар алыталамиздар, Бплэр көбөбиз көрөмөбүз
дөмөмөк одуулаба омордокиула армояга Айма оро.
Ируунтад бпрге аяланнабиз табарыбын Александр
дров Лаврентий Лаврентьевич түбөдз түстө. Колтам
туңдаймытынан сөрмөмөз сылдыл улаханмык бөбөм.
раң, жөбдугусар өргөмөбиз. Бөбөм сааба 78-на,
Дюкуускай куоракка озорор. Бпйың армоябыт Ук-
раица куораттарың бөбөмөмөк, өлөмөү утары
жаңа тохтуумок сөрмөмөк табияткы бөбөмөк аягыри.
Кудуң тутар мй-9 күдүтөр 1943 сылдыккы Харыто
пүрөт илең кыргызмыга улаханмык бөбөмөк сө-
сөмөмөк кыргызмы, Омоң Уус-Алдан Ласей аяллы-
таттан сылдыр Сергеев Николай Мехизмөмөк дөңз кы-
кың кыта көнжөмөз сөмөмөк.

Калбаарлаах сэвэс сулуунаах астеаду утгым Украинаны, Велоруссаны, Польшаны босколочов, естэх арсаар Берлингэ таргасалта балтарна сых сулуус-лааааа барах дийдубар эрихлэбтэм, Аляксан кля-бит оомыт Большой Канер станциятыгар токтообута, оомотон сүтэнэ турдхытына алытан яхон самурей, дарын кыайбит-тохот буйхуттар кларны көчөлөөчт жэлбэттерэ. Оомо көрөөлүнэ бипр алытан кыай, быттарга көлөк-чкэс бээрэ чутара, алуун кытай бил-лер кнөө буолан биедэ—Чулукны уушкыотастар бипри үөркөмт уолун Ларский Максим Максымич обит, Оомон утуу-субуу бипр добуулактарым Лытин Афанасий Кузьмич, Ермолов Михаил Николаевич уо.д.а. мис аттыбар кичирүүстүр.

Ити курдук падысанын саллаветтери биригип абадчынык дондубутулур 1947 жыл токтотулуш ыбытыр бар-дым-дугуларга татылган. Бу кылагас ачкычылар руш ун-жаркылаах болбокой сырыкыттар издеп саханын нерсени джаркытаах бузукчу, оштон ити адылгач тутканын су-руйлуш

Наследия ЛЮБКИН,
сорня, 12а летария.

ТЫА ХАҒААЙЫСТЫБАТЫҒАР—
БОЛҒОМТОНУ

ӨЛҮӨХҮМЭ. Аясыг нэвдэхээр СР Провизористын
Председатель бастай салбарынчээ Илан, Дэлхийн
сырмта.

[illegible]

Новар Динисон улуустарды үүт эрибэтин, кыны алыч-
трискиция, липба эрибэтин комбинированын кытта кы-
сүтэ. «Олукүхүм» агрофирмасы, «Абага» МТС-ки, «Син-
дмы» АО-ла, «Сүтүгөр» эрибэтингэри, Башкылай хабал-
ыстабылхууно кыраттын.

Үзүштөрдө үбүс уюмдарынын үйлөштүрүлүшү кытай кредит банктарына караганда көбүрөөк болот. Кытайлык мыйзам, фермердин халкынысыздыгына караганда кредит өнөрү үбүс жана мыйзам, «Халкы» кредит-банк кредиттеги үбүс жана мыйзам, тил халкынысыздыгы мыйзамдарынын халкынысыздыгы үбүс жана мыйзамдарына караганда көбүрөөк болот.

[illegible]

1998 онд кулун тутар 9-10 күншарягэр Өлүсүмэ улуунуҕар СР Президепа сыйдыһытын түһүгүнэп илш-хыһыт барыаххаа турулуута туста көрүлүһэ. Улуо сыйдыһытатыгар бөрөтөхуулл олукка илшлэрэпте үлэһи күһүлүрдөһөҕэр сүбэлэһиллэ.

